

FACTSHEET OVER DE
BRANCHEOPLEIDING

NCE Erfgoed
Schilderen

Deze factsheet heeft uitsluitend betrekking op de brancheopleiding van het NCE.

ALLE INFORMATIE OP EEN RIJ

Niveau van de opleiding

De opleiding Erfgoed Schilderen is gelijkwaardig aan MBO-4 niveau.

Het aanvangsniveau/eventuele vereiste vooropleiding

Instroomniveau Erfgoed Schilderen: De opleiding is bedoeld voor mensen die opgeleid en werkzaam zijn als allround schilder (MBO-3 werk- en denkniveau), ca. 3 jaar ervaring hebben in onderhoudsschilderwerk. In bezit van een geldig Basis-VCA of bedrijfscertificaat met in persoonlijk veiligheidspaspoort aantoonbaar gevolgde cursussen en/of trainingen op gebied van persoonsveiligheid. Zodra de intake op de diploma's, werkervaring en verdere instroomvoorwaarden heeft plaatsgevonden, krijgt de belangstellende bericht of de inschrijving wordt geaccepteerd.

Behaalde kwalificaties

De opleiding wordt aangeboden als brancheopleiding. De student rondt de opleiding af met een branchediploma van het NCE. Dit diploma wordt algemeen erkend in de restauratiebranche. NCE-opleidingen worden binnen alle ERM-richtlijnen als een goede invulling voor de scholingseisen geaccepteerd. Een NCE-diploma heeft dus aantoonbare meerwaarde voor bedrijven, die bij de stichting ERM een erkenning willen gaan behalen en voor bedrijven, die reeds een ERM-erkenning hebben behaald.

Leerdoelen en uitkomsten

De opleiding is bedoeld voor mensen, die opgeleid en werkzaam zijn als allround schilder en zich willen toeleggen op een specialisatie in de restauratie/monumentenzorg. Na de opleiding kunnen afgestudeerden aan het werk als erfgoedschilder.

Duur van de opleiding/aanwezigheidsplicht

Deze brancheopleiding bestaat uit 7 blokken, die verspreid over 3 jaar worden gegeven. Het aantal lesdagen per blok varieert. De lesdagen worden steeds verspreid over enkele weken gegeven. In totaal zijn er 31 lesdagen en een examendag. De student mag maximaal 3 lesdagen verzuimen. In het geval van uitzonderlijke omstandigheden kan het NCE mogelijk een regeling met de student treffen. De opleiding wordt op verschillende plaatsen in het land georganiseerd.

Lesuren

Het aantal lesuren per lesdag is 2 x 3,5 uur met een pauze van een half uur. De lesdag is van 8.30 uur tot 16.00 uur.

Studiebelasting

Voor deze brancheopleiding geldt een gemiddelde studiebelasting van ca. 8 uur per blok afhankelijk van de aanwezige kennis en ervaring.

Opbouw van het lesprogramma

De brancheopleiding geeft de student kennis van het in stand houden van monumenten. De student leert niet alleen het bestek te volgen, maar ook zelf na te denken over hoe een monument het beste in stand kan worden gehouden.

Theorietoetsen, praktijkopdrachten en examen

Voor alle theorietoetsen en werktaken moet een voldoende gehaald worden. Dan heeft de student recht op deelname aan het examen om het NCE-branchediploma Erfgoed Schilderen te behalen.

Het examen bestaat uit een afgebakende, door het NCE goedgekeurde opdracht op locatie, van voldoende omvang en complexiteit. De uitvoering wordt ter plaatse beoordeeld door een mentor/instructeur, die hiervoor is aangewezen door het NCE en een examiner van het NCE.

Herkansen

De student kan het examen één keer herkansen, binnen ca. 4 weken na de eerste examendatum.

Vrijstellingen

Er worden geen vrijstellingen verleend.

Kosten

- De actuele prijs van de opleiding vindt u op de website www.erfgoedopleidingen.nl. Inbegrepen in de prijs zijn de lesstof van het NCE en koffie en thee.
- Tenzij anders aangegeven, zijn de kosten voor maaltijden (lunch of avondmaaltijd), eventuele excursies en mogelijke andere, extra zaken niet inbegrepen bij de prijs.

Evaluatie

Na afloop van de opleiding en/of een blok krijgen de studenten de mogelijkheid terugkoppeling op de opleiding in al zijn facetten (o.a. inhoud, docent, organisatie, locatie) te geven in een evaluatieformulier. Dit kan desgewenst anoniem. De terugkoppeling van de student kan (geanonimiseerd) worden gebruikt voor aanpassingen in (facetten van) de opleiding.

THEORIETOETSEN

- Per blok 1 toets (multiple choice/score: minimaal voldoende)

OPBOUW OPLEIDING ERFGOED SCHILDEREN

PRAKTIJKOPDRACHTEN EN EXAMEN

- 25 werktaken voor de Erfgoed Schilder (score: minimaal voldoende)
- 1 examenopdracht gevolgd door een examengesprek (score: minimaal voldoende)

Erfgoed schilder

Blok 1	– Intro monumentenzorg (Organisatie bouwproces & Bouwgeschiedenis)
Blok 2 (ES 2)	– Verftechnologie
Blok 3 (ES 3)	– Historisch schilderwerk op hout
Blok 4 (ES 4)	– Historisch schilderwerk op steen
Blok 5 (ES 5)	– Historisch schilderwerk op metaal
Blok 6 (ES 6)	– Glas en behang
Blok 7 (ES 7)	– Uitvoeren en begeleiden van instandhoudingsplan

BESCHRIJVING – RESTAURATIEVAKMANSCHAP IN DE BOUW

Hieronder volgt een beschrijving van de vakkennis en de vaardigheden van de Vakman* Erfgoed Schilder.

De **Vakman Erfgoed Schilder** is een vakman op het gebied van het behouden en restaureren van waardevol cultuur-historisch schilderwerk. Vanuit zijn vakmanschap communiceert hij duidelijk en collegiaal met collega's. Hij verricht zijn werkzaamheden in bedrijven in de sector bouw. Vaak is hij werkzaam in een bedrijf, dat zich voornamelijk bezig houdt met conserveren, repareren en vernieuwen van waardevol cultuurhistorisch schilderwerk. Hij constateert gebreken, onderzoekt oorzaken, gevolgen en oplossingen volgens de richtlijnen (waaronder de restauratieladder) en realiseert een bouwfysisch gezond geheel. De Erfgoedschilder werkt op de bouwlocatie, vanuit een tijdelijk onderkomen, of een werkplaats. Hij werkt zowel binnen als buiten. Weersomstandigheden kunnen dus een rol spelen bij de uitvoering.

**Overal waar vakman staat of hij, wordt ook bedoeld vakvrouw of zij.*

VAKKENNIS

De beginnend beroepsbeoefenaar

a – Kennis

- Bezit kennis van moderne en historische wandbekleding.
- Bezit kennis van relevante regelgeving over steigers.
- Bezit kennis van risico's bij hijsen, heffen, tillen en dragen.

b – Brede kennis

- Bezit brede kennis van bouwkunst/bouwstijlen en ornamenteringen in relatie tot het restauratie-schilderwerk.
- Bezit brede kennis van de (bouw)historie gericht op restauratie.
- Bezit brede kennis van restauratieprocessen, samenwerking in dezelfde restauratiediscipline en interdisciplinaire samenwerking.
- Bezit brede kennis van uitvoeringsrichtlijnen (URL-en) in de restauratie.
- Bezit brede kennis van traditionele houtverbindingen in relatie tot schilderwerk.
- Bezit brede kennis van natuurkunde (bouw fysica) en scheikunde t.b.v. product- en materiaaleigenschappen op (historische) ondergronden.
- Bezit brede kennis van bouw fysische aspecten in relatie tot de werkzaamheden.
- Bezit brede kennis van de bouwplaatsinrichting, -organisatie en planning in de restauratie.

c – Specialistische kennis

- Bezit specialistische kennis van wandbespanningen en historische behangsels.
- Bezit specialistische kennis van ambachtelijke schildertechnieken (in de restauratie).

- Bezit specialistische kennis van historische afwerkingstechnieken (en verfsystemen).
- Bezit specialistische kennis van materialen voor het uitvoeren van restauratie-schilderwerk.
- Bezit specialistische kennis van (historische) verfmaterialen en -producten in de restauratie.
- Bezit specialistische kennis van het duurzaam in stand houden/beschermen van geschilderde monumentale ondergronden.
- Bezit specialistische kennis van meet- en beoordelingsmethoden voor schilderwerk.
- Bezit specialistische kennis van (historische) ondergronden (hout, metaal, steenachtig) in de restauratie.
- Bezit specialistische kennis van historische kleuren en toegepaste pigmenten.
- Bezit specialistische kennis van (historisch) glas en glas-in-lood.
- Bezit specialistische kennis van de restauratiecategorieën van de uitvoeringsrichtlijn Historisch schilderwerk (URL 4009).
- Bezit specialistische kennis van restauratie-, decoratie- en bijzonder schilderwerk.
- Bezit specialistische kennis van glassoorten, eisen aan monumentenglas en het plaatsen ervan.

d – Brede en specialistische kennis

- Bezit brede en specialistische kennis van ruw- en afbouw in de restauratie.
- Bezit brede en specialistische kennis van de gebruikelijke vaktermen binnen het restauratie-schilderwerk.

VAARDIGHEDEN

De beginnend beroepsbeoefenaar

- Kan (complex) monumentaal onderhoudsschilderwerk restaureren/aanbrengen op voorkomende ondergronden.
- Kan aantasting van hout door insecten en zwammen herkennen.
- Kan schades aan ondergronden herkennen en analyseren.
- Kan afwijkingen van vastgelegde afspraken constateren, beoordelen en melden.
- Kan bestaande (historische) afwerkingslagen beoordelen.
- Kan restauratieve herstelwerkzaamheden aan te schilderen ondergronden uitvoeren.
- Kan bouwsporen en/of andere (historische) bijzondere en waardevolle elementen herkennen.
- Kan de betreffende URL-en voor restauratie-schilderwerk toepassen.
- Kan gebreken opnemen, oorzaken en verfsystemen herkennen en gevolgen beoordelen.
- Kan voor verschillende ondergronden de juiste verf-producten kiezen en toepassen.
- Kan kwaliteitseisen voor de restauratie toepassen.
- Kan specifieke afwerkingstechnieken toepassen.
- Kan specifieke risico's bij restauratiewerkzaamheden herkennen.
- Kan werken volgens de restauratieladder.
- Kan diverse vormen van beglazing plaatsen in vensters en deuren van hout en staal.
- Kan behang met historische motieven en patronen aanbrengen op een wandbespanning.

NRTO-keurmerk

Het Nationaal Centrum Erfgoedopleidingen voert sinds medio 2019 met trots het NRTO-keurmerk. Een onderwijsaanbieder met het NRTO-keurmerk voldoet aan hoge kwaliteitseisen en is hierop getoetst door een externe certificerende instelling. Het keurmerk geeft de studenten van alle NCE-opleidingen zekerheid rond algemene voorwaarden, een gedragscode en een gedegen klachtenregeling. Meer informatie over het NCE-lidmaatschap van de NRTO is te vinden op: www.erfgoedopleidingen.nl/nrto.

Hoewel dit factsheet met uiterste zorg is samengesteld, kunnen hieraan geen rechten worden ontleend.

Foto's: Arjen Veldt Fotografie.